

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY, EHTY, Euratom) Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta”

(2001/C 260/08)

Talous- ja sosiaalikomitea päätti 30. marraskuuta 2000 työjärjestyksensä 23 artiklan 3 kohdan nojalla laatia lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut ”talous- ja rahaliitto, taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus” -jaosto antoi lausuntonsa 26. kesäkuuta 2001. Esittelijä oli José Bento Gonçalves.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 11. ja 12. heinäkuuta 2001 pitämässään 383. täysistunnossa (heinäkuun 11. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 108 ääntä puolesta 5:n pidättyessä äänestämästä.

1. Johdanto

1.1. Komitea on käyttänyt tausta-aineistonaan voimassa olevan varainhoitoasetuksen⁽¹⁾ lisäksi eri lähteitä, joista mainittakoon seuraavat:

- Euroopan yhteisöjen talousarvioon sovellettavaan varainhoitoasetukseen vuoden 1977 jälkeen tehdyt 15 muutosta⁽²⁾
- Maastrichtin ja Amsterdamin sopimusten aiheuttamat institutionaaliset muutokset
- Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuimen lausunto (N:o 4/97, annettu 10. heinäkuuta 1997) komission 26. heinäkuuta 1996 tekemästä ehdotuksesta

⁽¹⁾ EYVL L 356, 31.12.1997, s. 1.

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EHTY, EY, Euratom) N:o 1252/79, annettu 25. kesäkuuta 1979, EYVL L 160, 28.6.1979, s. 1; asetus (EY, Euratom, EHTY) N:o 1176/80, annettu 16. joulukuuta 1980, EYVL L 345, 20.12.1980, s. 23; neuvoston asetus (EHTY, EY, Euratom) N:o 1600/88, annettu 7. kesäkuuta 1988, EYVL L 143, 10.6.1988, s. 1; neuvoston asetus (EHTY, EY, Euratom) N:o 2049/88, annettu 24. kesäkuuta 1988, EYVL L 185, 15.7.1988, s. 3; neuvoston asetus (Euratom, EHTY, EY) N:o 610/90, annettu 13. maaliskuuta 1990, EYVL L 70, 16.3.1990, s. 1; neuvoston asetus (EHTY, EY, Euratom) N:o 1923/94, annettu 25. heinäkuuta 1994, EYVL L 198, 30.7.1994, s. 4; neuvoston asetus (EHTY, EY, Euratom) N:o 2730/94, annettu 31. lokakuuta 1994, EYVL L 293, 12.11.1994, s. 7; neuvoston asetus (EY, Euratom, EHTY) N:o 2333/95, annettu 18. syyskuuta 1995, EYVL L 240, 7.10.1995, s. 1; neuvoston asetus (EY, Euratom, EHTY) N:o 2334/95, annettu 18. syyskuuta 1995, EYVL L 240, 7.10.1995, s. 9; neuvoston asetus (EY, Euratom, EHTY) N:o 2335/95, annettu 18. syyskuuta 1995, EYVL L 240, 7.10.1995, s. 12; neuvoston asetus (EY) N:o 2444/97, annettu 22. syyskuuta 1997, EYVL L 340, 11.12.1997, s. 1; neuvoston asetus (EY, EHTY, Euratom) N:o 2548/98, annettu 23. marraskuuta 1998, EYVL L 320, 28.11.1998, s. 1; neuvoston asetus (EY, EHTY, Euratom) N:o 2779/98, annettu 17.12.1998, EYVL L 347, 23.12.1998, s. 3; neuvoston asetus (EY, EHTY, Euratom) N:o 2673/99, annettu 13. joulukuuta 1999, EYVL L 326, 18.12.1999, s. 1; neuvoston asetus (EY, EHTY, Euratom) N:o 762/01, annettu 9. huhtikuuta 2001, EYVL L 111, 20.4.2001, s. 1.

- Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuimen lausunto (N:o 2/2001, annettu 8. maaliskuuta 2001) komission ehdotuksesta⁽³⁾; lausuntoon liittyy kaavio, jossa komission ehdottamia artikloja verrataan tilintarkastustuomioistuimen ehdotukseen

- komission työasiakirja varainhoitoasetuksen uudelleenlaamisesta⁽⁴⁾.

1.2. Teknisen ja juridisen aineiston tarkastelun pohjalta on syytä esittää muutamia yleisiä huomioita ja huolenaiheita erityisesti seuraavista seikoista:

- Talousarvion toteuttamisessa on noudatettava huomattavaa kurinalaisuutta ja vaativuutta ja vältettävä kaikin tavoin poikkeamasta talousarviosäädösten kahdeksasta peruserästä tai rajattava poikkeamat kaikkein välttämättömpään.
- Asetuksen ensimmäisen osan VI osastossa säädettyä vuotuisen tilinpäätöksen esittämistä on selkiytettävä ja siinä on noudatettava nykyistä tiukempaa kurinalaisuutta. Tilinpäätöksessä on taattava avoimuus, luotettavuus ja varainhoitovuosien vertailukelpoisuus sekä mahdollistettava toimivaltaisten viranomaisten suorittama valvonta ja helpotettava sitä.
- On luotava välineitä, joilla helpotetaan asiakirjaketjun tarkistamista sekä sitoumuksista ja niiden toteuttamisesta vastaavien tahojen tunnistamista asetuksen kaikkia säännöksiä sovellettaessa. Pyrkimyksenä on vahvistaa ja täydentää valvontaviranomaisten toimintaa sekä parantaa näin merkittävästi tavoitteena olevaa avoimuutta.

1.3. Euroopan komissio teki 26. heinäkuuta 2000 ehdotuksen voimassa olevan varainhoitoasetuksen laamisesta kokonaan uudelleen. Ehdotus liittyy Euroopan unionin hallinnon nykyaikaistamiseen ja yksinkertaistamiseen.

⁽³⁾ (KOM(2000) 461 lopullinen).

⁽⁴⁾ (SEK(98) 1228 lopullinen, 22.7.1998).

1.3.1. Tässä lausunnossa käsitellään siis komission tekemää ehdotusta neuvoston asetukseksi Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen uudelleenlaatimisesta ⁽¹⁾.

2. Yleisiä huomioita varainhoitoasetusta koskevasta ehdotuksesta

2.1. Kuten jo mainittiin, nykyinen varainhoitoasetus on annettu 21. joulukuuta 1977. Sitä on kuitenkin muutettu 15 kertaa. Asetukseen on tehty yksittäisiä muutoksia, joilla on pyritty vastaamaan ennen kaikkea kolmenlaisiin kysymyksiin:

- Yhteisön varainhoidon kurinalaisuus on lisääntynyt ja vaatimukset ovat kasvaneet.
- Yhteisössä on tapahtunut muutoksia, kun se on laajentunut useaan otteeseen ja sen talous- ja varainhoitoympäristö ovat uudistuneet.
- Erityisesti Maastrichtin ja Amsterdamin sopimukset ovat aiheuttaneet institutionaalisia muutoksia.

2.1.1. Kuten Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuin on todennut lausunnossaan ⁽²⁾, viiteentoista kertaa muutetusta varainhoitoasetuksesta, joka jo ennen vuotta 1977 oli suhteellisen epäjohdonmukainen ”lukuisten eri rinnakkaisten järjestelmien vuoksi”, on tullut vuosien myötä hajanainen kokonaisuus.

2.2. Niinpä onkin perusteltua esittää nyt asetuksen kokonaisvaltaista uudistamista sen sijaan, että siihen ehdotettaisiin tehtäväksi (laajempia tai suppeampia) uusia yksittäisiä muutoksia.

2.3. Kokonaisvaltaisen tarkistuksen ansiosta tätä merkittävää yhteisön taloushallintovälinettä voidaan parantaa tarvittavilta osin. Esimerkin omaisesti mainittakoon

- yhteisöjen taloushallintoon sovellettavien sääntöjen yksinkertaistaminen, samalla kun pidetään mielessä asetetut kurinalaisuuden ja avoimuuden periaatteet
- budjettinimikkeistön tarkistus, jotta nykyisessä varainhoitoasetuksessa esiintyvät termit, joita ei ole milloinkaan määriteltä, tulevat käsitteellisesti tarkennetuiksi
- sellaisten termien ja ilmausten poistaminen, jotka varainhoitoasetuksessa käytettyinä aiheuttavat oikeudellista epätarkkuutta ja epävarmuutta, vaikka eivät aina merkitsikään asetetuista periaatteista poikkeamista (muun muassa ”mahdollisesti”, ”periaatteessa”, ”tarvittaessa”)

⁽¹⁾ KOM(2000) 461 lopullinen, 17.10.2000.

⁽²⁾ Lausunto N:o 4/97, 10. heinäkuuta 1997, EYVL C 57, 23.2.1998, s. 1.

- kokonaisvaltaisen, hierarkkisen säännösten laatiminen taloushallinnolle siten, että varainhoitoasetuksessa annetaan olennaiset säännökset ja periaatteet, kun taas toimeenpanomenettelyt ja yksityiskohtaiset toimintaohjeet määritellään hierarkkisesti alemmalla tasolla olevissa asetuksissa.

2.4. Komissio on asettanut varainhoitoasetuksen uudelleenlaatimiselle seuraavanlaisia perustavoitteita:

- yksinkertaistaminen (joka liittyy konsolidointiin, jossa puolestaan otetaan huomioon vuoden 1977 jälkeen tehdyt 15 muutosta sekä tällä välin käyttöön otetut välineet, kuten hakemistot ja rakennerahastoihin sovellettavat alakohtaiset asetukset). Yksinkertaistamistavoitteeseen sisältyy niin ikään pyrkimys tehdä asiakirjasta nykyistä helppolukuisempi jakamalla se kolmeen osaan: ensimmäisessä osassa annetaan yhteiset säännökset, toisessa osassa yhteisön lainsäädännöstä poikkeavat, varsinaisiin erityisaloihin sovellettavat erityissäännökset ja kolmannessa osassa siirtymä- ja loppusäännökset
- talousarvion rakenteen nykyaikaistaminen mukauttamalla se toimintaperusteiseen hallintoon ja asettamalla kunkin poliittisen tavoitteen tai toimen kustannukset kokonaisvaltaisesti näkyviin (toimintoperusteinen budjetointi)
- varainhoidon kurinalaisuus, joka komission mukaan käy selvästi ilmi sekä kahdeksasta talousarvioperiaatteesta että niihin tehtävistä tarkkaan rajatuista poikkeuksista.

2.5. Komitea myöntää, että tarkasteltavana oleva ehdotus varainhoitoasetukseksi vastaa yleisesti ottaen näitä perustavoitteita.

2.6. Koska ehdotus varainhoitoasetukseksi on laaja ja tekninen, lausunnossa ei ruodita perinpohjaisesti kaikkia artikloita, vaan keskitytään vertaamaan ehdotusta voimassa olevaan varainhoitoasetukseen ja tarkastellaan siihen esitettyjä uusia artikloita tai sellaisia artikloita, joihin ehdotetaan tehtäväksi huomattavia muutoksia.

2.7. Varainhoitoasetuksen uudelleenlaatiminen on nykyisen komission suurimpia lainsäädäntöhankkeita, ja komitea toivoo, että neuvosto saavuttaa ehdotuksen hyväksymisen edellyttämän yksimielisyyden ilman ongelmia.

2.8. Koska komitea edustaa järjestäytyntä kansalaisyhteiskuntaa työmarkkinaosapuolten ja eri eturyhmien välityksellä, se kiinnittää erityistä huomiota yhteisön moitteettomaan ja avoimeen varainhoitoon, jotta varoja käytetään mahdollisimman tehokkaasti. On syytä korostaa, että komitea on myös yksi niistä toimielimistä, joiden toimintaan varainhoitoasetusta sovelletaan.

2.9. Komitea ei saata olla huomauttamatta, että tilintarkastustuomioistuimen esittämästä menettelystä, jota komissio ei hyväksynyt ja jonka tarkoituksena oli asettaa korkean tason työryhmä ulkopuolisine asiantuntijoineen tarkastelemaan perusteellisesti yhteisön uutta varainhoitosäännöstä, olisi ollut kiistatonta hyötyä nyt esitettyä asiakirjaa laadittaessa. Työryhmän ansiosta nyt ehdotetun asetuksen muokkaamiseen lopulliseen muotoonsa tarvittu aika olisi jopa saattanut lyhentyä.

2.10. Lausunnossa korostetaan erikseen talousarvioperiaatteita, koska ne ovat käsitteinä merkittäviä ja niiden avulla voidaan rajata ja määritellä talousarviofilosofia.

3. Talousarvioperiaatteet

3.1. Ehdotetun varainhoitoasetuksen 2 artiklassa luetellaan talousarvion kahdeksan peruseriaatetta, jotka ovat

- talousarvion yhtenäisyys
- vuotuisuus
- tulojen ja menojen tasapaino
- laskentayksikkö
- talousarvion kokonaisvaltaisuus
- määriteltävyys
- moitteeton taloudenhoito
- avoimuus.

3.2. Seitsemän ensimmäistä periaatetta mainitaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa.

3.2.1. Talousarvion yhtenäisyyden periaate mainitaan perustamissopimuksen 268 artiklassa:

”Kaikki yhteisön tulot ja menot, Euroopan sosiaalirahastoon liittyvät tulot ja menot mukaan luettuina, arvioidaan kutakin varainhoitovuotta varten ja otetaan talousarvioon.”

3.2.1.1. Komitea pitää myönteisenä sitä, että kyseistä periaatetta vahvistetaan ja konkretisoidaan ehdotuksessa kahdella tapaa:

- poistamalla ristiriitaiset (tulojen ja menojen) negatiiviset määrät
- sisällyttämällä varainhoitoasetukseen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) sekä oikeus- ja sisäasioissa tehtävän yhteistyön (YOS) toimintamenot.

3.2.2. Vuotuisuuden periaate määritellään perustamissopimuksen 271 artiklassa:

”Talousarvioon otetaan vain yhden varainhoitovuoden menoja, jollei 279 artiklan nojalla annetussa asetuksessa toisin säädetä.”

3.2.2.1. Tämän periaatteen soveltamisen osalta komitea myöntää Euroopan yhteisöjen komission tavoitin, että ”varainhoitoon liittyvistä käytännön syistä määrärahojen käyttöä ei kuitenkaan ole mahdollista säädellä vuoden kiertoon perustuvien säännöin”⁽¹⁾. Varainhoitoasetuksen vuotuisuussääntöön ehdotetut poikkeukset katsotaan siksi perustelluiksi. Tällaisia poikkeuksia ovat

- Emotrin tukiosaston määrärahojen voimassaolon jatkaminen (seuraavan varainhoitovuoden tammikuun 31. päivään asti)
- määrärahojen siirtojärjestelmä (ehdotetun asetuksen 8 artikla)⁽²⁾
- määrärahojen uudelleenkäyttäminen ainoastaan rakennerahastoissa⁽³⁾.

3.2.3. Menojen ja tulojen tasapainon periaate mainitaan perustamissopimuksen 268 artiklassa:

”Talousarvioon otettujen tulojen ja menojen on oltava tasapainossa.”

3.2.4. Laskentayksikön periaate käy ilmi perustamissopimuksen 277 artiklasta:

”Talousarviota laadittaessa käytetään 279 artiklan nojalla annetun asetuksen säännösten mukaisesti määriteltäviä laskentayksikköä.”

3.2.5. Talousarvion kokonaisvaltaisuuden periaate mainitaan perustamissopimuksen 268 artiklassa:

”Kaikki yhteisön tulot ja menot, Euroopan sosiaalirahastoon liittyvät tulot ja menot mukaan luettuina, arvioidaan kutakin varainhoitovuotta varten ja otetaan talousarvioon.”

3.2.5.1. Ehdotetussa varainhoitoasetuksessa mainitaan edelleen poikkeuksia kyseisestä periaatteesta: käyttötarkoitukseensa sidotut tulot (17 artikla), joita on nyt entistä enemmän, kun negatiiviset menot on poistettu.

⁽¹⁾ Komission valmisteluasiakirja SEK(98) 1228 lopullinen, 22.7.1998.

⁽²⁾ Tilintarkastustuomioistuin katsoo lausunnossaan N:o 2/2001, että kyseinen määrärahojen siirtojärjestelmä on tarpeeton, koska sen rahoitusvaikutus on marginaalinen ja se monimutkaistaa entisestään tilinpidon hallintajärjestelmää.

⁽³⁾ Tilintarkastustuomioistuin katsoo myös tässä tapauksessa, ettei järjestelmä ole perusteltu.

3.2.5.2. Tilintarkastustuomioistuin ilmaisi äskettäin myönteisen kantansa⁽¹⁾ yhteisen maatalouspolitiikan rahoittamiseen ja totesi, että aiemmin negatiivisina menoina käsitellyt maataloustuloja olisi käsiteltävä käyttötarkoituksiinsa sidottujen tulojen asemesta yleisinä tuloina. Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että ”esiin saattaa tulla tilanteita, joissa toimielimet voisivat tiettyjen Emotrin tukiosaston alaan kuulumattomien tulojen ansiosta käyttää vastaavan suuruisia määriä Emotriin liittyviin menoihin ilman, että budjettivallan käyttäjältä olisi saatava uusi hyväksyntä”.

3.2.5.3. Komitea toistaa kuitenkin kantansa, jonka se ilmaisi jo antaessaan lausunnon aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annetun asetuksen (EY) N:o 1258/1999 muuttamisesta”⁽²⁾. Komitea katsoo, että Emotrin takuuosaston käyttötarkoitukseen sidotut tulot on varattava yksinomaan kyseisen rahaston käyttöön. Edellä mainitussa lausunnossa komitea kannattaa niin ikään negatiivisten menojen muuttamista käyttötarkoitukseen sidotuiksi tuloiksi, jotta talousarvion avoimuuden periaate toteutuisi. Samaa korostetaan myös tässä lausunnossa.

3.2.6. Määriteltävyysperiaate mainitaan perustamissopimuksen 271 artiklassa:

”Määrärahat jaotellaan lukuihin, joissa menot ryhmitellään laatunsa tai käyttötarkoituksensa mukaan ja jaotellaan tarvittaessa edelleen 279 artiklan nojalla annetun asetuksen mukaisesti.”

3.2.6.1. Kuten tilintarkastustuomioistuin on todennut lausunnossaan 4/97, tähän periaatteeseen sovelletaan poikkeusta, joka mahdollistaa määrärahasiirrot.

3.2.6.2. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 274 artiklassa on niin ikään määrärahasiirtoja koskeva määräys.

3.2.6.3. Ehdotetussa varainhoitoasetuksessa yhdenmukaisesti kaikkiiin yhteisön toimielimiin sovellettavat menettelyt, ja toimielimillä on mahdollisuus päättää määrärahojen siirrosta luvusta toiseen ja momentista toiseen, kun taas budjettivallan käyttäjä päättää edelleen osastojen välisistä määrärahasiirroista.

3.2.6.4. Toisaalta komissio säilyttää määrärahasiirtoja koskevan nykyisen toimivaltansa. Toimintamenojen määrärahasiirroille saman osaston luvusta toiseen asetetaan kuitenkin enimmäismäärä, joka on 10 % osastoon alun perin osoitetuista määrärahoista.

3.2.6.5. Komitea kannattaa tällaista talousarviomenettelyn joustavoittamisjärjestelmää.

3.2.7. Moitteettoman varainhoidon periaate mainitaan nimellisesti perustamissopimuksen 274 artiklassa:

”Komissio toteuttaa talousarviota omalla vastuullaan ja annettujen määräysten rajoissa 279 artiklan nojalla annettujen asetusten säännöksiä noudattaen ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti. Jäsenvaltiot ovat yhteistyössä komission kanssa varmistamaan, että määrärahat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti.”

3.2.7.1. Tämä periaate määritellään ehdotetussa varainhoitoasetuksessa viittaamalla taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteisiin, mikä rajaa säännöksen entistä tehokkaammin.

3.2.8. Avoimuuden periaatteessa ja sen toteuttamisessa on erityisen myönteistä se, että ehdotettuun asetukseen on sisällytetty seuraavat kohdat:

- Talousarvio vaaditaan julkaisemaan pikaisesti – kaksi kuukautta sen jälkeen kun Euroopan parlamentti on sen hyväksynyt.
- Negatiiviset (tulojen ja menojen) määrät poistetaan.
- Konsolidoitu tulostili ja tase on julkaistava virallisessa lehdessä.
- Yhteisön varainhankinta- ja lainanantotoiminnasta annetaan selvitys (talousarvion liitteessä).

4. Erityishuomioita varainhoitoasetusta koskevasta ehdotuksesta

4.1. Ehdotetun asetuksen ensimmäinen osa – Yhteiset Säännökset – koostuu seitsemästä osastosta: I osasto (1–28 artikla) ”Yleiset säännökset”, II osasto (29–44 artikla) ”Talousarvion laatiminen ja rakenne”, III osasto (45–82 artikla) ”Talousarvion toteuttaminen”, IV osasto (83–100 artikla) ”Julkiset hankinnat”, V osasto (101–114 artikla) ”Avustukset”, VI osasto (115–122 artikla) ”Kirjanpito ja tilinpäätöksen esittäminen” sekä VII osasto (123–133 artikla) ”Ulkoisen valvonta ja vastuuvapaus”.

4.1.1. Ehdotetun asetuksen 1 artiklassa määritellään varainhoitoasetuksen soveltamisala, joka on laajempi kuin nykyisellä asetuksella säädetty pelkkä talousarvion laatiminen ja sen toteuttaminen.

4.1.1.1. Ehdotetussa varainhoitoasetuksessa esitetään nyt myös seuraavia seikkoja koskevat säännökset:

- kirjanpito

⁽¹⁾ Tilintarkastustuomioistuimen lausunto N:o 1/2001 (EYVL C 55, 21.2.2001), 31 kohta.

⁽²⁾ EYVL C 123, 25.4.2001.

- hankintasopimukset
- yhteisöjen myöntämät avustukset
- tulojen ja menojen hyväksyjien, tilinpitäjien ja sisäisten tarkastajien vastuu
- ulkoinen tarkastus.

4.1.2. Ehdotetun asetuksen 2 artikla on uudistushenkinen, koska siinä siirretään varainhoitoasetukseen talousarvion kahdeksan peruseriaatetta, joista on jo esitetty huomioita edellä lausunnon kohdassa 3.

4.1.3. Ehdotetun asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa yhteisöjen tuloihin ja menoihin sisällytetään yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan sekä oikeus- ja sisäasioissa tehtävän yhteistyön hallinto- ja toimintamenot – silloin kun ne suoritetaan talousarviosta – ja varmistetaan näin varainhoitoasetuksen yhdenmukaisuus Amsterdamin sopimuksen kanssa.

4.1.4. Talousarvion tasapainon periaate mainitaan 13 artiklassa, johon sisältyy säännös siitä, että yhteisöt eivät saa ottaa lainaa budjettivajeen kattamista varten.

4.1.4.1. Kyseisen artiklan mukaan yhteisöt saavat niin ikään ottaa lainaa, mutta ainoastaan aineellisten hyödykkeiden hankkimista varten.

4.1.5. Ehdotetun asetuksen 21 artiklassa laajennetaan mahdollisuutta määrärahasiirtoihin siten, että komissio voi ilman budjettivallan käyttäjän hyväksyntää siirtää määrärahoja osastosta toiseen henkilöstö- ja hallintomenojen osalta, minkä komitea katsoo olevan erittäin myönteistä.

4.1.5.1. Nykyisessä varainhoitoasetuksessa säädetään, että määrärahasiirtoja voidaan tehdä ilman budjettivallan käyttäjän hyväksyntää ainoastaan osastojen sisällä luvusta toiseen ja momentista toiseen.

4.1.6. Ehdotetun asetuksen 27 artikla sisältää kaksi uutuutta:

- Artiklan 1 kohdassa vahvistetaan talousarvion avoimuuden periaate.
- Artiklan 3 kohdassa veloitetaan julkaisemaan myös tulostili ja tase EY:n virallisessa lehdessä.

4.1.7. Ehdotetun asetuksen 38 artiklan 1 kohdassa tarkennetaan, että budjettivallan käyttäjä luokittelee komission ja muiden toimielinten tulot ja menot.

4.1.8. Ennen kaikkea selkeyden ja avoimuuden tavoitteita silmällä pitäen on kieltämättä hyödyllistä, että 38 artiklan 2 kohdassa todetaan erityisesti, että tuloja ja menoja luokiteltaessa ”osasto” vastaa toimintalohkoa ja ”luku” pääsääntöisesti toimintoa.

4.1.9. Ehdotetun varainhoitoasetuksen 39 artiklaan sisältyy selvä uudistus, kun talousarvioon kielletään sisällyttämästä negatiivisia tuloja ja menoja.

4.1.9.1. Tilintarkastustuomioistuin on arvostellut lausunnonsaan⁽¹⁾ ankarasti negatiivisten määrien sallimista ja niiden sisällyttämistä talousarvioon. Tilintarkastustuomioistuin katsoi niiden olevan tekijöitä, jotka sekä ilmentävät talousarviomenettelyn avoimuuden puutetta että loukkaavat talousarvion kokonaisvaltaisuuden periaatetta sekä lisäävät entisestään talousarvion vaikealukuisuutta ja vaikeaselkoisuutta.

4.1.10. Maataloudessa on runsaasti ”negatiivisia menoja” (muun muassa petosten tai säännönvastaisuuksien yhteydessä takaisinerityt määrät ja maitokiintiöiden ylittämistä perityt maksut). Maatalousasetuksissa säädetään negatiivisten menojen muuttamisesta käyttötarkoitukseen sidotuiksi tuloiksi, ja varainhoitoasetuksessa (ehdotetun asetuksen 17 artikla) säädetään kahdenlaisista käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista:

- itse varainhoitoasetuksessa määritellyt käyttötarkoitukseen sidotut tulot (sellaisina kuin niistä säädetään jo nykyisessä asetuksessa)
- erityisasetuksissa säädetty käyttötarkoitukseen sidotut tulot.

4.1.11. Negatiivisista määristä säilytetään ainoastaan ”negatiivinen varaus”, joka on enintään 200 miljoonaa euroa, ja se on otettava käyttöön ennen kunkin varainhoitovuoden päättymistä (ehdotetun asetuksen 41 artikla).

4.1.11.1. Komissio katsoo, että ”negatiivinen varaus” tulee säilyttää. Budjettivallan käyttäjä on tarkoittanut sen neuvotteluvälineeksi helpottamaan talousarviomenettelyyn osallistuvien toimielinten välisten sopimusten tekoa. Komitea yhtyy kyseiseen kantaan.

4.1.12. Ehdotetun asetuksen 44 artiklassa joustavoitetaan jonkin verran yhteisön toimielinten henkilöstötaulukoiden hallinnointia.

4.1.12.1. Sen lisäksi että artiklassa vahvistetaan (nykyiseen varainhoitoasetukseen sisältyvä) periaate, jonka mukaan henkilöstötaulukko muodostaa kussakin toimielimessä ehdottoman ylärajan, jonka ylittymiseen johtavia nimityksiä ei saa tehdä, tekstissä annetaan nyt kullekin toimielimelle mahdollisuus muuttaa henkilöstötaulukkoaan enintään 10 prosentilla ”myönnettyjen talousarviomäärärahojen puitteissa” palkkaluokkiin A1 ja A2 kuuluvia toimia lukuun ottamatta.

⁽¹⁾ Lausunto N:o 4/97, 10. heinäkuuta 1997, EYVL C 57, 23.2.1998, s. 1.

4.1.13. Ehdotetun varainhoitoasetuksen 50 ja 53 artikla sisältää periaatteen talousarvion hallinnoimisesta yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, etenkin Emotrin tukiosaston ja rakennerahastojen osalta, jotka ovat itse asiassa yhteisöjen toiminnallisen talousarvion olennaisin osa.

4.1.13.1. Mahdollisuus hallinnoida talousarviota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa edellyttää, että varainhoitoasetuksessa määritellään joukko sääntöjä, joita jäsenvaltioiden on noudatettava. Säännöt on määriteltävä sekä talousarvion toteuttamisen periaatteista ja menetelmistä että jäsenvaltioiden velvollisuudesta toimittaa tilinpäätös hallinnoimistaan määrärahoista.

4.1.14. Ehdotetussa varainhoitoasetuksessa jäsenvaltiot sitotaan tällä tavoin talousarvion toteuttamisperiaatteiden tasolla noudattamaan nimenomaisesti moitteettoman varainhoidon periaatetta – 45 artiklan 2 kohta – ja todetaan, että jäsenvaltioiden ja sisäisen tarkastajan tulee toimia yhteistyössä (ks. 81 artiklan 2 kohta).

4.1.15. Taloushallinnon henkilöstöä koskevassa ehdotetun varainhoitoasetuksen luvussa (55–59 artikla) lakkautetaan tilintarkastustuomioistuimen näkemystä noudattaen nykyisin voimassa oleva keskitetty ennakkotarkastus seuraavasti:

- Lakkautetaan varainhoidon valvojan toimi ja tehtävät; kyseinen virkamies on suorittanut tärkeää tehtävää valvoessaan etukäteen talousarvion maksusitoumus- ja maksuäärärahoja.
- Lopetetaan tilinpitäjän suorittama maksusuoritusten ja -menettelyjen oikeudellisuuden valvonta sekä varainhoitoasetuksen säännösten noudattamisen valvonta, jonka ansiosta hän on voinut keskeyttää maksusuoritukset.

4.1.16. Luovuttaessa keskitetystä ennakkotarkastuksesta tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävät ja vastuu lisääntyvät.

4.1.17. On totta, että tulojen ja menojen hyväksyjä osallistuu jo nykyisen varainhoitoasetuksen nojalla talousarvion toteuttamisen lisäksi myös toimielinten varsinaiseen taloushallintoon. Erona on se, että ehdotetun varainhoitoasetuksen mukaisesti tulojen ja menojen hyväksyjällä ei enää ole rinnallaan varainhoidon valvojaa, joka jakaisi työtaakan ja vastuun.

4.1.18. Talous- ja sosiaalikomitea katsoo, että koska tulojen ja menojen hyväksyjän toimivaltaa ja vastuuta laajennetaan, varainhoitoasetukseen olisi perusteltua sisällyttää sääntöjä, joilla hänet asetetaan vastuuseen menettelyjensä asianmukaisuudesta ja laillisuudesta, sekä sisäistä valvontaa koskevia sääntöjä.

4.1.19. Talous- ja sosiaalikomitea suhtautuu varauksella varainhoidon valvojan tehtävän lakkauttamiseen varsinkin kun hänet mainitaan nimenomaisesti Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 279 artiklassa yhtenä yhteisöjen taloudenpitoon osallistuvista tahoista, ellei sitten katsota – kuten komissio näyttää tekevän –, että hänen tehtävänsä siirtyvät ehdotuksen mukaan sisäiselle tarkastajalle.

4.1.20. Tulojen ja menojen hyväksyjällä on siis kaikinpuolinen vastuu sekä hänen alaisuudessaan toimivien yksiköiden sisäisestä valvonnasta että niiden kannalta asianmukaisiksi katsotuista hallinto-, toimeenpano- ja valvontamenettelyistä.

4.1.21. Ehdotetun asetuksen 57 ja 58 artiklassa luetaan tulojen ja menojen hyväksyjän sekä tilinpitäjän tehtävät. Huomattakoon erityisesti, että 58 artiklassa tilinpitäjän tehtäviin on sisällytetty tilinpito ja käteisvarojen hoito ja että hänen toimivaltaansa on laajennettu koskemaan kirjanpidossa noudatettavien sääntöjen määrittämistä ja kirjanpitoon liittyvien tietojen antamista.

4.1.22. Kokonaisvaltaisesti tarkasteltuna talous- ja sosiaalikomitea katsoo, että kaikkien talousarvion toteuttamiseen ja valvontaan osallistuvien toimijoiden – tulojen ja menojen hyväksyjän, tilinpitäjän ja sisäisen tarkastajan – tehtävät on ilmoitettava nykyistä tarkemmin. Lisäksi on suositeltavaa erottaa selvästi toisistaan tilinpitäjän tilinpitotehtävät ja käteisvarojen hoito.

4.1.23. Ehdotetun asetuksen taloushallinnon henkilöstön vastuualueita käsittelevän luvun 60, 61 ja 62 artiklan 2 ja 3 kohta sisältää uutta ainesta. Tulojen ja menojen hyväksyjät, tilinpitäjät ja ennakoiden hoitajat voidaan pitää virantoimintuksesta, ja heidät voidaan asettaa rikosoikeudelliseen vastuuseen. Kyseisiä toimijoita varten määritellään niin ikään hierarkiset vastuullistamisperiaatteet.

4.1.24. Talous- ja sosiaalikomitea katsoo, että varainhoitoasetukseen olisi sisällytettävä tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt samaan tapaan kuin ehdotetun asetuksen 63 artiklassa säädetään tilinpitäjiin ja 64 artiklassa ennakoiden hoitajiin sovellettavista säännöistä.

4.1.25. Talous- ja sosiaalikomitea pitää erityisen myönteisenä ehdotetun asetuksen 67 artiklaan sisältyvää uutta mahdollisuutta periä yhteisön talousarvioon korkoa saamisista, jotka ovat varmat, määrältään todetut ja laillisesti perittävissä.

4.1.26. Edellä mainitun uuden säännöksen vastapainoksi ehdotetun asetuksen 77 artikla sisältää niin ikään uuden säännöksen maksun saajalle yhteisön talousarviosta maksettavasta viivästyskorosta.

4.1.27. Ehdotetun varainhoitoasetuksen 68 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhteisöjen saatavia on mahdollista periä korvausteitse.

4.1.28. Ehdotetun asetuksen 69 artiklassa on säilytetty jo olemassa oleva säännös siitä, ettei sakkoja eikä muita vastaavia seuraamuksia kirjata lopullisesti tuloiksi niin kauan kuin niistä voi valittaa EY:n tuomioistuimeen.

4.1.28.1. Voimassa olevasta varainhoitoasetuksesta poiketen säännöstä ei kuitenkaan sovelleta päätöksiin tilien tarkastamisesta eikä hyväksymisestä tai oikaisuista.

4.1.29. Ehdotetun asetuksen 70 artikla sisältää uuden käsitteen ”menoihin sitoutuminen”, mikä on avoimuusperiaatteen noudattamisen kannalta myönteistä. Menoihin sitoutumisen käsite on kaksiosainen: siihen kuuluu talousarviositoumus ja oikeudellinen sitoumus, toisin sanoen kolmatta osapuolta kohtaan syntyvä velvoite. Komitea ehdottaa, että tätä juridiseen kompromissiin perustuvaa käsitettä syvennettäisiin.

4.1.30. Ehdotetun asetuksen 75 artiklan 1 kohdassa luetellut maksumääräyslajit ansaitsevat niin ikään myönteistä huomiota.

4.1.31. Talous- ja sosiaalikomitean mielestä 80–82 artiklassa mainittu uusi sisäisen tarkastajan toimi on tärkeä. Hänen tehtävänä on varmistaa sisäisten hallinnointi- ja valvontajärjestelmien laatu.

4.1.32. Sisäisellä tarkastajalla on entistä tärkeämpi tehtävä, kun otetaan huomioon, että varainhoidon valvojan toimi on lakkautettu, kuten edellä todettiin.

4.1.33. Talous- ja sosiaalikomitea kannattaa tilintarkastustuomioistuimen lausunnossa esitettyä huomiota ja toteaa, että koska sisäisellä tarkastajalla on tärkeä rooli, hänen riippumattomuutensa olisi ilmaistava selvästi ja nimenomaisesti 80 artiklassa tilintarkastustuomioistuimen ehdottamassa muodossa:

”Tehtäviensä hoitamisen osalta sisäinen tarkastaja on vastuussa ainoastaan hänet nimittäneelle toimielimelle.”

4.1.34. Korostettakoon, että sisäinen tarkastaja kuuluu taloushallinnon henkilöstöön jo nykyisessä varainhoitoasetuksessa äskettäin julkaistun muutoksen⁽¹⁾ johdosta. Muutoksella perustetaan sisäisen tarkastajan tehtävä ja erotetaan toisistaan valvonta- ja tarkastustoimi, jotka aiemmin oli keskitetty varainhoidon valvojalle.

4.1.35. Julkisten hankintojen (ehdotetun varainhoitoasetuksen ensimmäisen osan IV osasto) alalla on runsaasti uudenlaisia säännöksiä.

4.1.36. Kurinalaisuuden ja avoimuuden periaatteet huomioon ottaen on perusteltua, että ehdotettuun varainhoitoasetukseen on sisällytetty sekä ”julkisten hankintojen” käsite (83 artiklan 1 kohta) että periaatteet, joita hankinnoissa on noudatettava (84 artiklan 1 kohta).

4.1.37. Kokemus on osoittanut, että yhteisön on torjuttava petoksia ja korruptiota entistä ponnekkammin. Talous- ja sosiaalikomitea pitääkin myönteisenä ehdotetun asetuksen 84 artiklan 3 kohdan säännöstä, jonka mukaan yhteisön toimielimet voivat keskeyttää tai kieltää maksujen suorittamisen taikka periä takaisin maksut sellaisten hankintojen osalta, joita koskevaan menettelyyn ne katsovat liittyvän virheitä, sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia.

4.1.38. On niin ikään myönteistä, että 1 luvun 4 jaksossa (88–90 artikla) asetetaan julkisen hankintamenettelyn ulkopuolelle sulkemista koskevat ehdot.

4.1.39. Käsiteltävänä olevassa ehdotuksessa varainhoitoasetukseksi on päädytty sisällyttämään tähän yhteisöjen varainhoitovälineeseen eräitä sääntöjä, jotka käyvät jo ilmi yhteisön julkisia hankintoja koskevista direktiiveistä. Näin yhteisöt veloitetaan noudattamaan jäsenvaltioille (direktiivein) jo annettuja sääntöjä ja niiltä edellytetyjä menettelyjä.

4.1.40. Tässä tarkoituksessa ehdotuksen julkisia hankintoja käsittelevän osaston 1 lukuun on liitetty uutena osiona 6 jakso (92–95 artikla), joka sisältää tarjousten jättämistä, avaamista ja arviointia koskevat perusmenettelyt. Saman osaston 2 luvussa (97–100 artikla) annetaan yhteisön toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset.

4.1.41. Koska avustusten merkitys yhteisöjen rahoitusvälineenä kasvaa kasvamistaan, niitä säännellään ensimmäistä kertaa nyt ehdotetulla varainhoitoasetuksella (ensimmäisen osan V osaston 101–114 artikla).

4.1.42. Tältä täysin uudelta alueelta komitea poimii esiin seuraavat myönteiset seikat:

- Avustusten myöntäminen edellyttää kirjallisen sopimuksen tekemistä (101 artiklan 1 kohta).
- Avustus ei saa tuottaa voittoa edunsaajille, ja lisäksi avustuksiin on sovellettava avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteita. Avustukset eivät myöskään saa olla päällekkäisiä eivätkä takautuvia, ja avustettavaan toimintaan on saatava rahoitusta myös muista lähteistä (102 artikla).
- Yhteisrahoitusperiaatteesta voidaan poiketa ja toiminta voidaan rahoittaa kokonaan yhteisön varoin ”jos se on toiminnan toteuttamisen kannalta välttämätöntä” (155 artikla).

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY, EHTY, Euratom) N:o 762/2001, annettu 9. huhtikuuta 2001, EYVL L 111, 20.4.2001.

- Avustuksen saaminen edellyttää ehdotuspyyntöjen esittämistä (103 artiklan 1 kohta).
- On julkaistava vuotuinen avustusohjelma ja luettelo myönnettyistä avustuksista (103 artiklan 1 ja 2 kohta).
- Yleisen periaatteen mukaisesti avustusta myönnetään ainoastaan sellaiseen toimintaan, jota ei vielä ole käynnistetty (105 artikla).
- Avustuksen ”ensisijaisia saajia” ovat voittoa tavoittelemattomat oikeushenkilöt (108 artiklan 1 kohta).

4.1.43. Vaikka talous- ja sosiaalikomitea suhtautuu avustuksia koskeviin rahoitussäännöksiin yleisesti ottaen myönteisesti, se suosittaa, että lähitulevaisuudessa arvioitaisiin sitä, miten nyt annettavia sääntöjä on todellisuudessa sovellettu avustuksiin (koska varainhoitoasetusta on tarkoitus arvioida kolmen vuoden kuluttua).

4.1.44. Ehdotetun asetuksen 115 artiklassa esitetty tilinpäätöksen koostumus on niin ikään uutta ainesta. Siitä on hyötyä toteutettaessa sekä avoimuuden että moitteettoman varainhoidon periaatteita.

- Taseessa ja tulostilissä esitettyjä tietoja täydennetään liitteellä.
- Kaikki tilinpäätökset esitetään konsolidoidussa muodossa.
- Tekstissä luetellaan tilinpäätöksen laadinnassa noudatettavat kirjanpidon periaatteet (116 artiklan 1 ja 2 kohta).
- Yhteisön toimielimet esittävät tilintarkastustuomioistimelle ensin ”alustavat” tilinpäätöksensä, joihin ne voivat tehdä korjauksia (118 artiklan 1 kohta).

4.1.45. Edellä lausunnon 4.1.13 kohdassa mainittua periaatetta talousarvion hallinnoimisesta yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa on kehitetty uudensuuntaisesti sääntelemällä jäsenvaltioiden osallistumista prosessiin seuraavasti:

- 128 artiklan 3 ja 4 kohdassa mainittu tilintarkastustuomioistuinten laatima vuosikertomus
- 130 artiklan 2 kohdassa mainitut tilintarkastustuomioistuinten laatimat erityiskertomukset
- 133 artiklan 2 kohdassa mainitut, Euroopan parlamentin mahdollisesti tekemät huomautukset vastuuvapautta myönnettäessä.

4.2. Ehdotetun asetuksen toinen osa – Erityissäännökset – koostuu seitsemästä osastosta: I osasto (134–140 artikla) ”Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosasto”, II osasto (141–145 artikla) ”Rakennerahastot”, III osasto (146–147 artikla) ”Tutkimus”, IV osasto (148–156 artikla)

”Ulkoiset toimet”, V osasto (157–161 artikla) ”Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto”, VI osasto (162–165 artikla) ”Euroopan petostentorjuntavirasto” ja VII osasto (166–168 artikla) ”Hallintomäärärahat”.

4.2.1. Ehdotukseen sisältyy kaksi uutta Emotrin tukiosastoa koskevaa säännöstä eli 135 ja 140 artikla.

4.2.2. Ehdotetun asetuksen 135 artiklan tarkoittamista kyseisen rahaston varainhoidon erityispiirteistä mainittakoon erityisesti seuraavat:

- periaate, jonka mukaisesti maksusitoumusmäärärahat ovat yhtä suuret kuin maksumäärärahat
- mahdollisuus siirtää maksumäärärahoja varainhoitovuodelta toiselle vuotuisuusperiaatteesta poiketen.

4.2.3. Kyseisen rahaston erityisluonne sekä sen merkitys ja painoarvo yhteisön politiikassa tunnustetaan siten, että Emotrin tukiosaston juoksevista menoista voidaan tehdä ehdotetun asetuksen 136 artiklan 3 kohdan mukaisesti ennakkositoumuksia. Ne saavat olla suuremmat kuin juokseville hallintomenoille määritellyt ennakkositoumukset (ks. 167 artiklan 1 kohta).

4.2.4. Ehdotetun asetuksen 140 artiklassa säädetään Emotrin tukiosaston käyttötarkoitukseen sidouista tuloista, jotka muodostavat poikkeuksen talousarvion kokonaisvaltaisuuden periaatteesta.

4.2.5. Toiseen osaan on sisällytetty uusi rakennerahastoja käsittelevä osasto, joka sisältää koheesiorahaston sekä liittymistä valmistelevat maatalous- ja rakennetoimenpiteet (141–145 artikla).

4.2.6. Vaikka onkin odotettavissa, että näiden rahastojen ja maataloustoimien alakohtaiseen sääntelyyn sisältyy edelleen omia rahoitussäännöksiä, on tervetullutta, että niiden varainhoidon perusperiaatteet on sisällytetty yhteisöjen varainhoitoasetukseen.

4.2.6.1. Komitean käsityksen mukaan maatalousrahastojen ja -toimenpiteiden alakohtaiseen sääntelyyn on edelleen sisällytettävä erityissäännöksiä, mutta on tärkeää varmistaa, etteivät tällaiset erityissäännökset muodosta käytännössä poikkeusta periaatteista.

4.2.7. Ulkoisista toimista kannattaa mainita ehdotetun asetuksen 150 ja 151 artiklassa annettu uusi mahdollisuus hallinnoida tiettyjä toimia hajautetusti yhteisön ulkopuolisissa edunsaajavaltioissa, vaikka komission on edelleen valvottava kyseisiä toimia.

4.2.8. Komissio teki 28. elokuuta 1999 päätöksen Euroopan petostentorjuntaviraston Olafin perustamisesta. Olafilla on ehdotetussa asetuksessa oma osastonsa, jossa määritellään sen varainhoidon perussäännöt (162–165 artikla).

4.2.9. Ehdotuksen mukaan hallintomäärärahojen maksusitoumusmäärärahat ovat yhtä suuret kuin maksumäärärahat (168 artiklan 1 kohta), sanotun kuitenkaan estämättä (jo nykyisessä varainhoitoasetuksessa annettua) mahdollisuutta tehdä juoksevista hallintomenoista ennakkositoumuksia kunkin vuoden marraskuun 15. päivästä alkaen.

4.3. Ehdotetun asetuksen kolmas osa – Siirtymä- ja loppusäännökset – koostuu kahdesta osastosta: I osasto (169 ja 170 artikla) ”Siirtymäsäännökset” ja II osasto (171–176 artikla) ”Loppusäännökset”.

4.3.1. Tästä osasta korostettakoon, että maaseudun kehittämiseen ja liitännäistoimenpiteisiin varatut määrärahat on sidottu Emotrin tukiosaston määrärahoihin 31. päivään joulukuuta 2006 asti (ehdotetun asetuksen 170 artikla).

4.3.2. Ehdotetun asetuksen 173 artiklassa säädetään komission ja Euroopan parlamentin välisestä neuvottelumenettelystä yhteisöjen varainhoitosäädöksiä annettaessa. Menettelystä säädetään jo nykyisen varainhoitoasetuksen 140 artiklassa. On myönteistä, että yhteisöjen toiminnan kannalta näin merkittävästä asiakohdasta on tarkoitus päästä periaatesopimukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa.

5. Päätelmät

5.1. Ehdotettua varainhoitoasetusta tarkasteltuaan komitea suhtautuu sen artikloihin kaiken kaikkiaan myönteisesti.

5.2. Huomattakoon, että ehdotettuun varainhoitoasetukseen on sisällytetty sääntöjä, joiden ansiosta talousarvion kaikki kahdeksan peruseriaatetta konkretisoituvat nykyistä paremmin.

5.2.1. Nimenomaan tältä osin avoimuuden periaatetta on konkretisoitu merkittävästi ja oikeudellisia, varainhoitoon liittyviä sekä tilinpidon teknisiä käsitteitä on tarkennettu huomattavasti. Toisin sanoen myös oikeusvarmuus on parantunut voimassa olevaan varainhoitoasetukseen verrattuna.

5.3. Ehdotetussa varainhoitoasetuksessa näkyvät luonnollisesti eräät yhteisössä tehdyt uudistukset. Niinpä siihen sisältyy sellaisia aihealueita ja yksiköitä kuin avustukset, rakennerahastot ja petostentorjuntavirasto Olaf.

5.4. Säänneltäessä teknisesti hyvin monimutkaista ja samalla käytännön kannalta erittäin tärkeää yhteisön taloudenpitoa on toivottavaa, että tehokkuus- ja joustavuustavoitteet onnistutaan saavuttamaan uhraamatta kuitenkaan yhtä tärkeää kurinalaisuustavoitetta. Eräät tilintarkastustuomioistuimen huolenaiheet, jotka se on tuonut esiin ehdotettua varainhoitoasetusta tarkastellessaan – ja joita talous- ja sosiaalikomitea on asianmukaisesti korostanut –, on mielletävä juuri pyrkimyksiksi sovittaa yhteen kyseiset tavoitteet.

5.5. Komitea on komission kanssa yhtä mieltä pyrkimyksestä antaa kaikille toimielimille valtuudet päättää määrärahasiirroista oman talousarvionsa luvusta toiseen ilman budjettivallan käyttäjän etukäteen antamaa lupaa.

5.6. On syytä pitää mielessä, ettei yhteisön talousarviosäädöksen arviointi voi rajoittua yksinomaan varainhoitoasetuksen tekstin tarkasteluun. Sen rinnalla on täytäntöönpanosäädös tai useampia täytäntöönpanosäädöksiä, jotka muodostavat yhdenmukaisen ja yhteensopivan kokonaisuuden, vaikka ne ovatkin alemmalla hierarkiatasolla kuin varainhoitoasetus. Siksi olisi ollut suotavaa, että ehdotetun varainhoitoasetuksen lisäksi olisi samalla tehty perusasetuksen täytäntöönpanonnettelyt sisältävä asetusehdotus (tai ehdotukset).

5.7. Komitea esittää lopuksi toivomuksen, että uusi varainhoitoasetus muodostuisi aktiiviseksi ja tehokkaaksi välineeksi, jonka avulla syvennetään yhteisön talousarvion hallinnointia yhdessä jäsenvaltioiden kanssa. Tämä lienee toivottava tulevaisuudennäkymä.

Bryssel 11. heinäkuuta 2001.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Göke FRERICHS